

САНХҮҮГИЙН
ЗОХИЦУУЛАХ
ХОРОО

Үл хөдлөх эд хөрөнгө зуучлалын байгууллага болон үнэт металл,
үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа
эрхлэгчдийн үйл ажиллагаанд хийх хяналт шалгалт,
анхаарах асуудал

ҮХХЗҮЭЗГ-ЫН
Ахлах референт Э.НОРОВЦЭРЭН

АГУУЛГА

- Үл хөдлөх эд хөрөнгө зуучлалын салбарын өнөөгийн байдал, анхаарах зүйлс;
- Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчдийн салбарын өнөөгийн байдал, анхаарах зүйлс;
- Зайны болон газар дээрх хяналт шалгалт.

МҮТСТ стратегийн
дугадалтай орны
жагсаалт буюу "Саарал
жагсаалт"-д оров.

2019.10.18

2020.01.17

Монгол Улсын холбогдох
хууль тогтоомжуудад өөрчлөлт
орж, ҮХХЗ, ҮМҮЧЭТХЭАЭ-
ийн үйл ажиллагааг тусгай
зөвшөөрөлтэй үйл
ажиллагаанд хамруулав.

Санхүүгийн
зохицуулах хорооны
ҮХХЗҮЭЗГ байгуулагдав.

2020.02.12

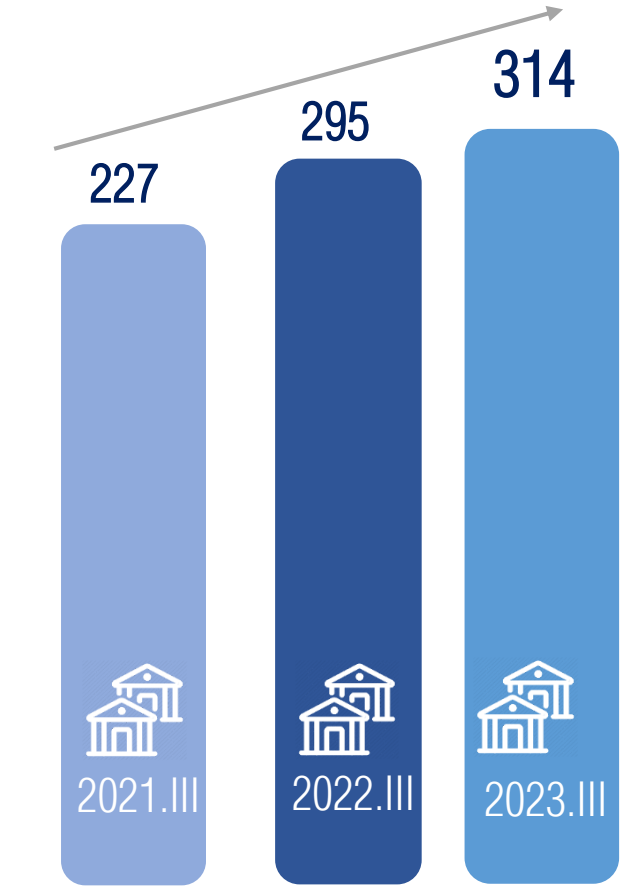
2020.10
сар

Монгол Улс "Саарал
жагсаалт"-аас гарав.

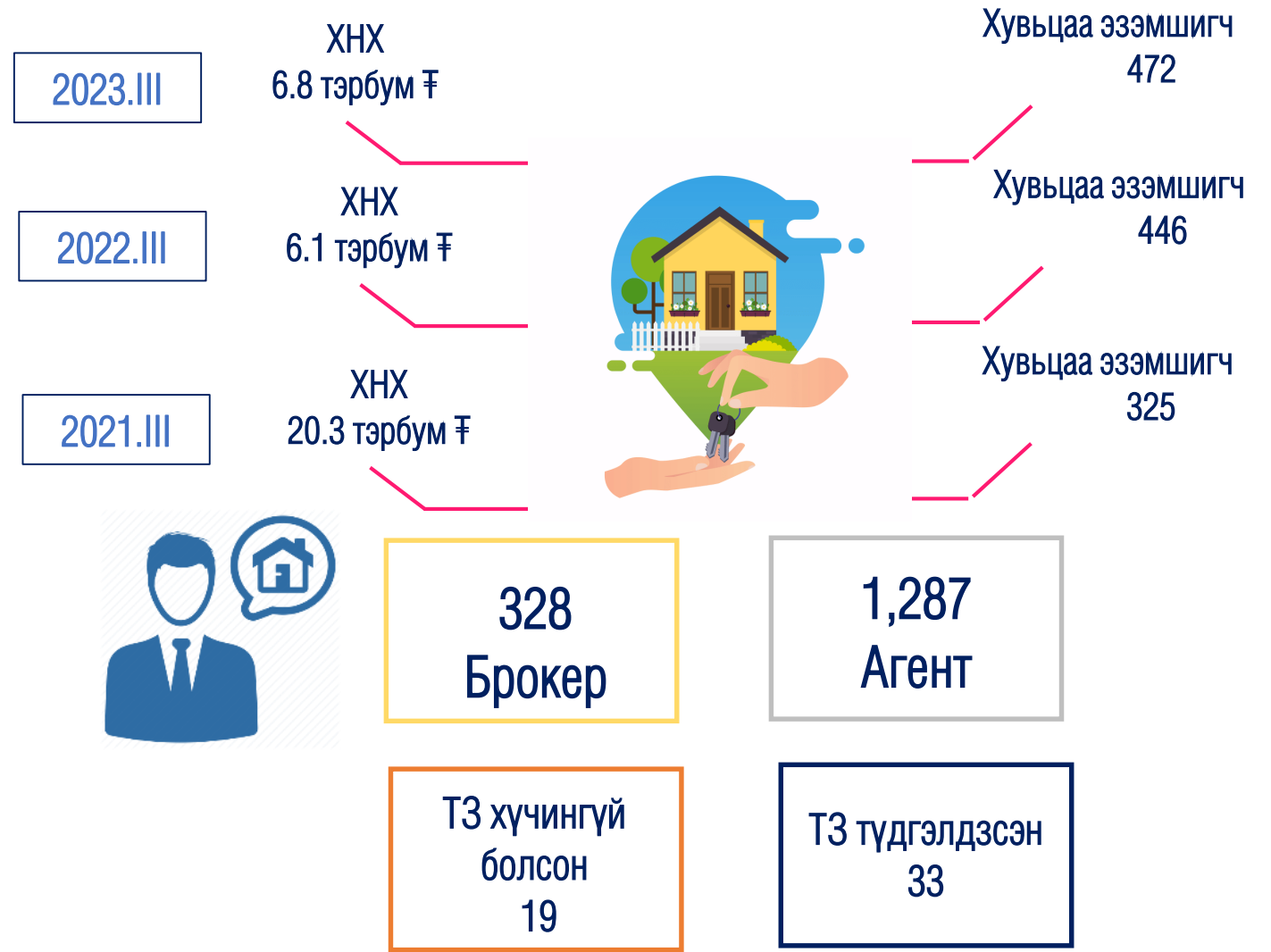

САНХҮҮГИЙН
ЗОХИЦУУЛАХ
ХОРОО

ҮЛ ХӨДЛӨХ ЭД ХӨРӨНГӨ ЗУУЧЛАЛЫН САЛБАР

Үл хөдлөх эд хөрөнгө зуучлалын байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй хуулийн этгээдүүд

2023 оны III дугаар улирлын байдлаар

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛТЭЙ ЭТГЭЭДҮҮД

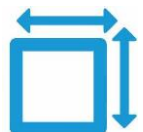

2021.III

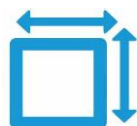
2022.III

2023.III

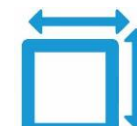
Үл хөдлөх эд хөрөнгийг худалдах, худалдан авах үйлчилгээ

Талбайн хэмжээ
759.2 мянган м.кв

Талбайн хэмжээ
1,400.0

Талбайн хэмжээ
1,164.7 мянган м.кв

Үнийн дүн
614 тэрбум төгрөг

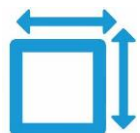

Үнийн дүн
927.5 тэрбум төгрөг

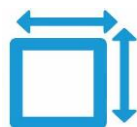

Үнийн дүн
1,478.6 тэрбум төгрөг

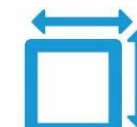
Үл хөдлөх эд хөрөнгийг түрээслэх, түрээслүүлэх, хөлслөх, хөлслүүлэх үйлчилгээ

Талбайн хэмжээ
125.2 мянган м.кв

Талбайн хэмжээ
293.0 мянган м.кв

Талбайн хэмжээ
398.1 мянган м.кв

Үнийн дүн
13.3 тэрбум төгрөг

Үнийн дүн
86.1 тэрбум төгрөг

Үнийн дүн
111.6 тэрбум төгрөг

2021.II

Нийт хөрөнгө
66.1 тэрбум төгрөг

Хуримтлагдсан ашиг
-7.1 тэрбум төгрөг

Цэвэр ашиг
-1.3 тэрбум төгрөг

2022.II

Нийт хөрөнгө
24.5 тэрбум

Хуримтлагдсан ашиг
-6.1 тэрбум төгрөг

Цэвэр ашиг
-1.7 тэрбум төгрөг

2023.II

Нийт хөрөнгө
198.5 тэрбум төгрөг

Хуримтлагдсан ашиг
19 тэрбум төгрөг

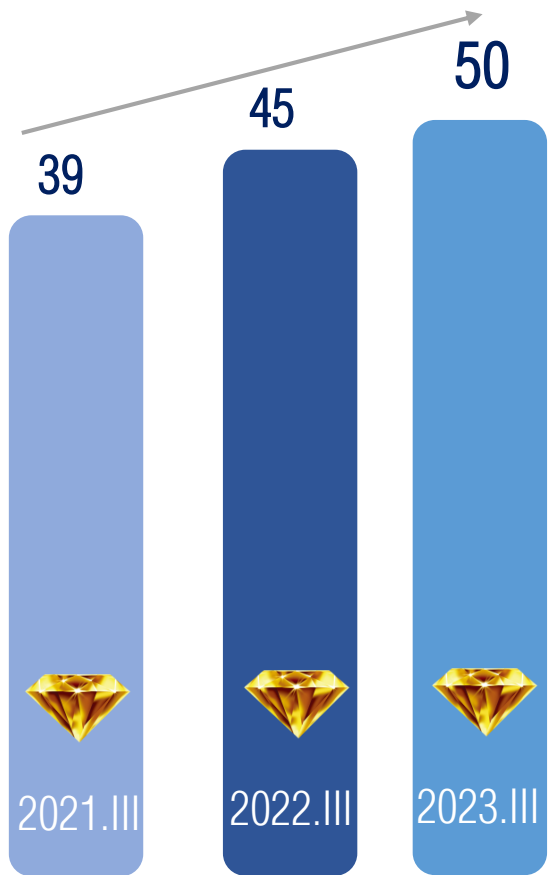

Цэвэр ашиг
2.8 тэрбум төгрөг

САНХҮҮГИЙН
ЗОХИЦУУЛАХ
ХОРОО

ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ ЭСХҮЛ ТЭДГЭЭРЭЭР ХИЙСЭН ЭДЛЭЛИЙН АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧДИЙН САЛБАР

Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй хуулийн этгээдүүд

Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй иргэд

Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгч иргэд	Үнэт металл, үнэт чулууны арилжаа эрхлэгч иргэд	Үнэт металл, үнэт чулуугаар хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгч иргэд
<p>405</p> <p>2021.III</p>	<p>65</p>	<p>105</p>
<p>456</p> <p>2022.III</p>	<p>69</p>	<p>136</p>
<p>461</p> <p>2023.III</p>	<p>72</p>	<p>139</p>

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛТЭЙ ИРГЭД

САНХҮҮГИЙН
ЗОХИЦУУЛАХ
ХОРОО

ЗАЙНЫ ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТ

Журам

Хорооны 2023 оны 235 дугаар тогтоолоор “Үл хөдлөх эд хөрөнгө зуучлалын байгууллагын үйл ажиллагаанд зайны болон газар дээрх хяналт шалгалт хийх журам”-ыг шинэчлэн батлуулав.

Зуучлалын байгууллага нь зуучлалын мэдээ болон санхүүгийн тайланг улирал бүр гаргаж, дараа улирлын эхний сарын 10-ны өдрийн дотор тайлагнана.

Хорооны 2023 оны 233 дугаар тогтоолоор “Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчдийн үйл ажиллагаанд зайны болон газар дээрх хяналт шалгалт хийх журам”-ыг шинэчлэн батлуулав.

Зуучлалын байгууллага нь зуучлалын мэдээ болон санхүүгийн тайланг улирал бүр гаргаж, дараа улирлын эхний сарын 10-ны өдрийн дотор тайлагнана.

Арилжаа эрхлэгч нь хэрэглэгчийн системд бүртгэгдсэн арилжааны гүйлгээний мэдээллийг Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 17.3.3-т заасан хугацаанд нэгдсэн системд илгээхээр журамлав.

2021.III

464.1 тэрбум
төгрөг

159.5 тэрбум
төгрөг

404.0 тэрбум
төгрөг

2.2 тэрбум
төгрөг

2022.III

Худалдсан үнэт металлын мэдээ

261.7 тэрбум
төгрөг

2.1 тэрбум
төгрөг

Худалдан авсан үнэт металлын мэдээ

224.0 тэрбум
төгрөг

1.5 тэрбум
төгрөг

2023.III

157.7 тэрбум
төгрөг

0.3 тэрбум
төгрөг

152.9 тэрбум
төгрөг

0.3 тэрбум
төгрөг

2021.III

Худалдсан үнэт металаар хийсэн
эдлэлийн нийт үнийн дүн

5.0 тэрбум
төгрөг

Худалдан авсан үнэт металаар
хийсэн эдлэлийн нийт үнийн дүн

1.8 тэрбум
төгрөг

2022.III

Худалдсан үнэт металаар хийсэн
эдлэлийн нийт үнийн дүн

5.1 тэрбум
төгрөг

Худалдан авсан үнэт металаар
хийсэн эдлэлийн нийт үнийн дүн

1.4 тэрбум
төгрөг

2023.III

Худалдсан үнэт металаар хийсэн
эдлэлийн нийт үнийн дүн

20.3 тэрбум
төгрөг

Худалдан авсан үнэт металаар
хийсэн эдлэлийн нийт үнийн дүн

13.4 тэрбум
төгрөг

2021.11

Нийт хөрөнгө
27.9 тэрбум төгрөг

Хуримтлагдсан ашиг
4.6 тэрбум төгрөг

Цэвэр ашиг
-2.7 тэрбум төгрөг

2022.11

Нийт хөрөнгө
24.5 тэрбум төгрөг

Хуримтлагдсан ашиг
-6.1 тэрбум төгрөг

Цэвэр ашиг
-1.7 тэрбум төгрөг

2023.11

Нийт хөрөнгө
55.7 тэрбум төгрөг

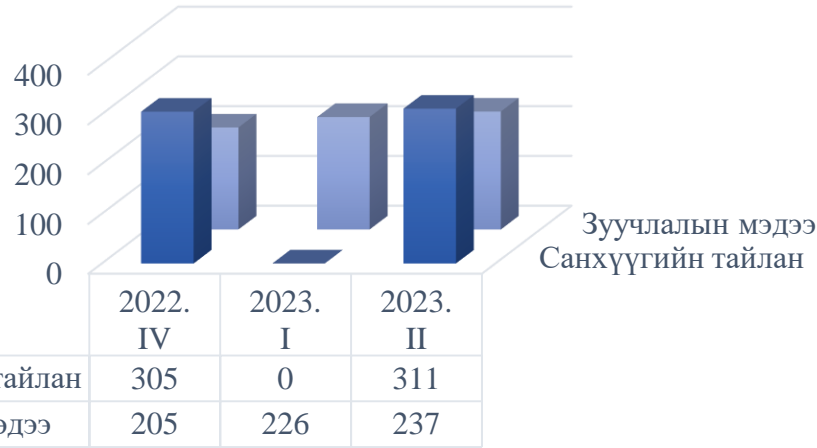

Хуримтлагдсан ашиг
11.2 тэрбум төгрөг

Цэвэр ашиг
5.3 тэрбум төгрөг

ҮХХЗБ-ын тайлагнал

■ Санхүүгийн тайлан ■ Зуучлалын мэдээ

Тайлант хугацаанд буюу 2023 оны эхний хагас жилд ҮХХЗБ-ын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй 311 хуулийн этгээд нийт 616 санхүүгийн тайлан, 668 зуучлалын мэдээ ирүүлснийг хянан баталгаажуулж, салбарын нэгтгэлд хамруулсан.

Үүрэг даалгавар

Тайлангийн хариу

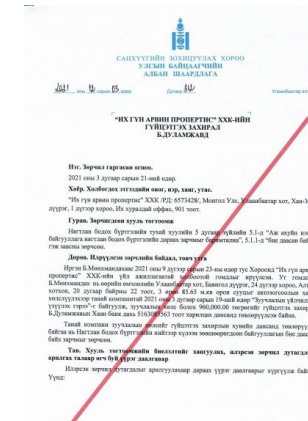
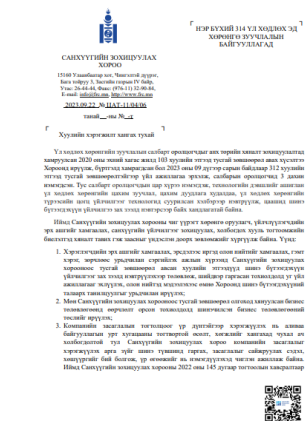
69

УБАШ

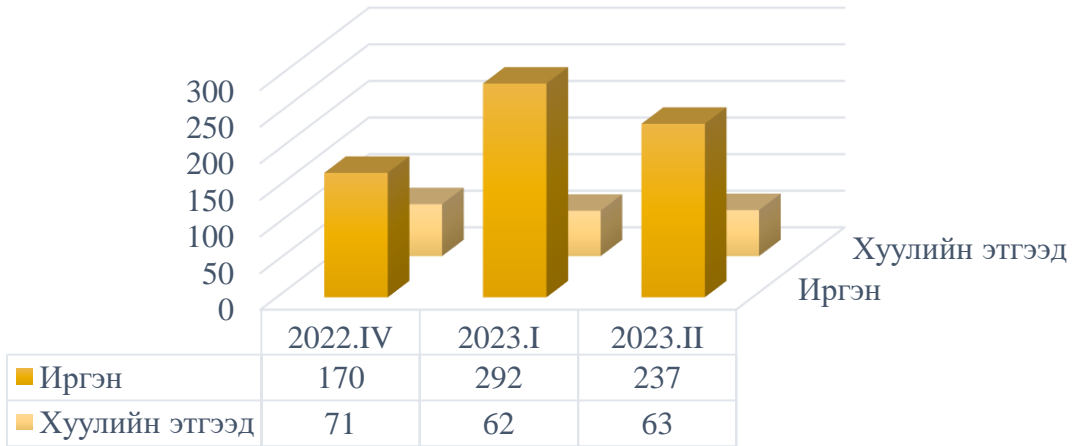
13

Зөвлөмж

229

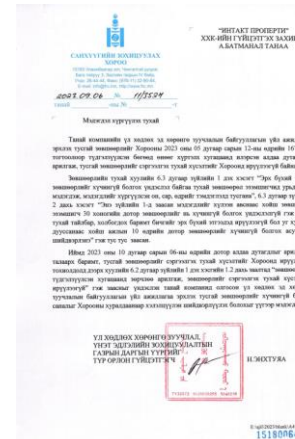
Арилжааны мэдээ

■ Иргэн ■ Хуулийн этгээд

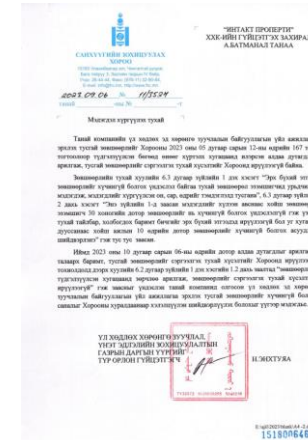
2023 оны эхний хагас жилд ҮХХЗБ-ын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй 49 хуулийн этгээд, 465 иргэдээс 895 арилжааны мэдээ, 96 санхүүгийн тайлан ирүүлснийг хянан баталгаажуулж, салбарын нэгтгэлд хамруулсан.

Үүрэг даалгавар

Зөвлөмж

49 хуулийн этгээдэд

T3-ийг түдгэлзүүлэх тухай мэдэгдэл

206 иргэнд

ТЗ-ийг түдгэлзүүлсэн

Нэр бүхий 21 хуулийн этгээдийн ҮХХЗБ-ын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх тухай асуудлыг Хорооны хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлсэн.

Нэр бүхий 106 иргэний ҮМҮЧЭТХЭАЭ-ийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх тухай асуудлыг Хорооны хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлсэн.

ТЗ-ийг хүчингүй болгосон

Нэр бүхий 5 хуулийн этгээдийн ҮХХЗБ-ын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгох тухай асуудлыг Хорооны хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлсэн.

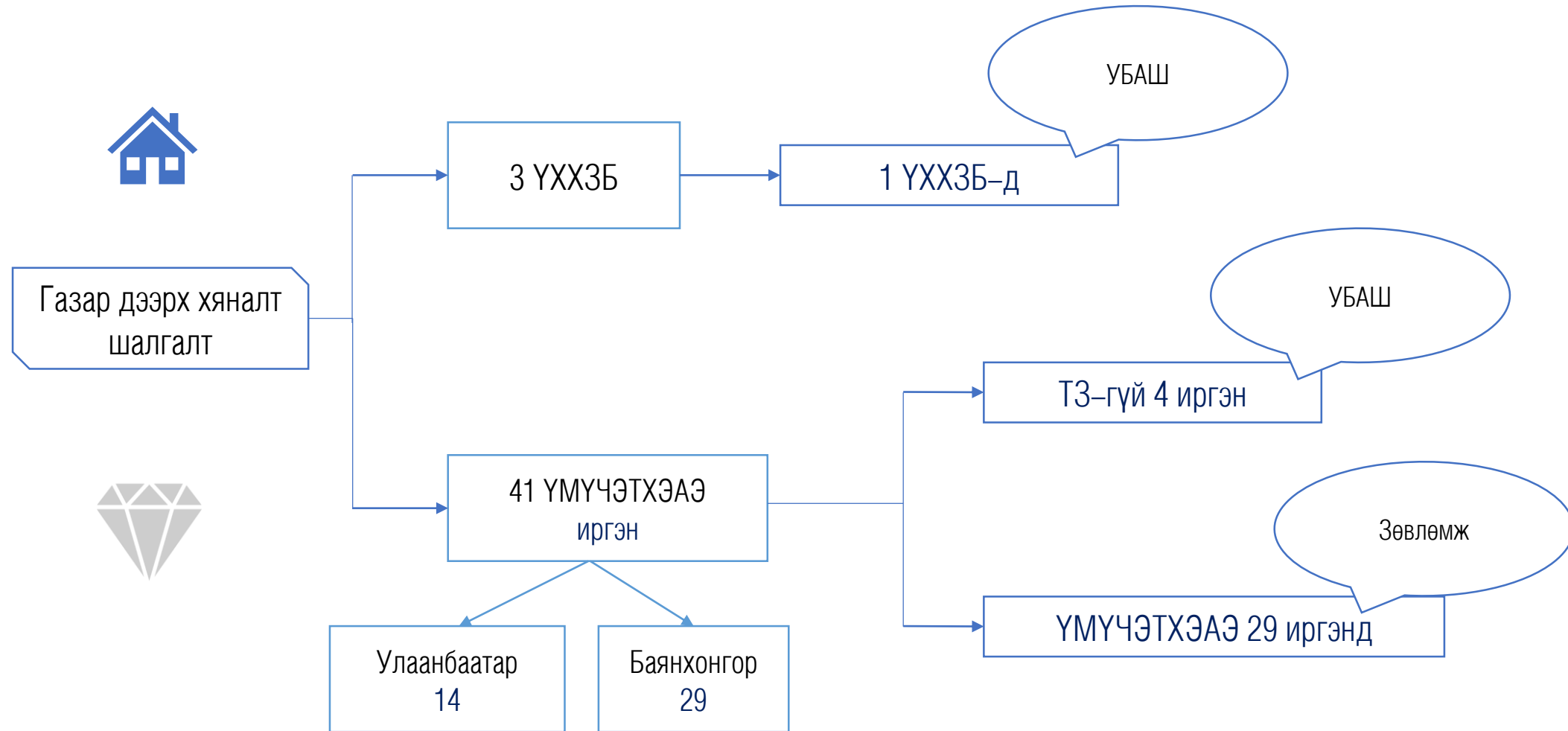
Нэр бүхий 10 иргэний ҮМҮЧЭТХЭАЭ-ийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгох тухай асуудлыг Хорооны хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлсэн.

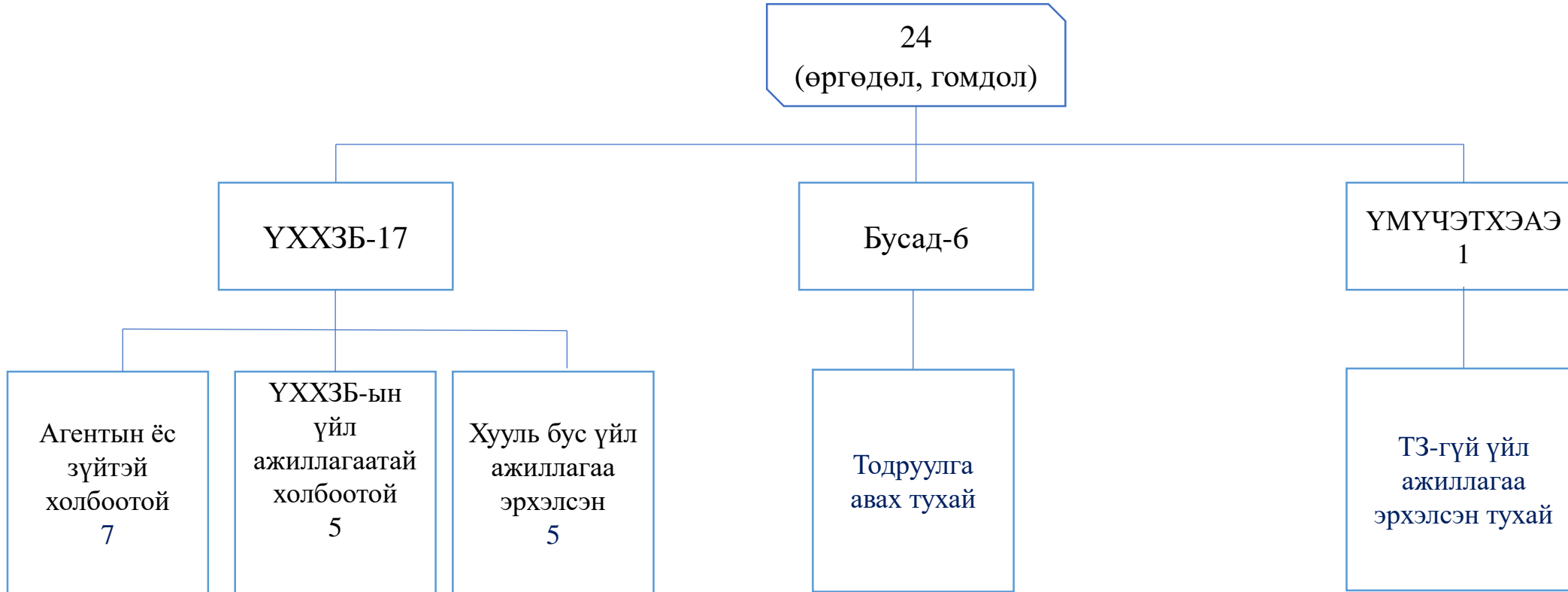
САНХҮҮГИЙН
ЗОХИЦУУЛАХ
ХОРОО

ГАЗАР ДЭЭРХ ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТ

Тайлант хугацаанд нэр бүхий 3 ҮХХЗБ, ҮМҮЧЭТХЭАЭ иргэдийн үйл ажиллагаанд газар дээрх шалгалтыг гүйцэтгэсэн.

Тайлант хугацаанд нэр бүхий 24 этгээдээс ирүүлсэн өргөдөл, гомдолыг хянан холбогдох хариуг хүргүүлсэн.

Зөрчил шалган шийдвэрлэх ажиллагаа

- “Лана арти проперти” ХХК нь үл хөдлөх эд хөрөнгө зуучлалын байгууллагын үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлгүй эрхэлсэн үйлдэлд Зөрчлийн тухай хуулийн 11.6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт зааснаар 2023.08.25-ны өдрийн 2301000042 дугаартай зөрчлийн хэрэг нээж, хэрэг бүртгэлтийн ажиллагаа явуулж байна.
- “Каки” ХХК-ийн агентуудтай байгуулсан “Хамтран ажиллах гэрээ”-ний хавсралтад гишүүнчлэлийн төлбөр болон технологийн төлбөрийн үнийг гадаад валют буюу ам.доллараар тогтоосон үйлдэл (эс үйлдэхүй)-д Зөрчлийн тухай хуулийн тусгай ангийн 11.30 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.2 дахь заалтад зааснаар 2301000034 дугаартай зөрчлийн хэрэг нээж, хэрэгсэхгүй болгосон.

Шийтгэлийн хуудсаар оногдуулсан торгуулийн төлөлт

Тайлант хугацаанд 73.3 сая төгрөгийн торгуулийг Хорооны холбогдох дансанд төвлөрүүлсэн. Үүнд:

1. “Крэсэнтсити” ХХК-д оногдуулсан 40 сая төгрөгийн торгуулийг 2023.04.03-ны өдөр;
2. “Монголиан пропертиз” ХХК-д оногдуулсан 40 сая төгрөгийн торгуулийг 2023.01.12, 2023.01.30, 2023.09.25-ны өдөр;
3. Иргэн Б.Сампилд оногдуулсан 4 сая төгрөгийн торгуулиас дутуу төлөлт болох 2.8 сая төгрөгийн торгуулийг 2023.04.12-ны өдөр;
4. "Бишрэлт интернейшнл" ХХК-д оногдуулсан 5 сая төгрөгийн торгуулийн дутуу төлөлт болох 2 сая төгрөгийг 2023.09.25-ны өдөр тус тус төвлөрүүлсэн болно.

ЗӨРЧЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ

11.6 дугаар зүйл. Санхүүгийн үйл ажиллагааг хууль бусаар эрхлэх

1. Хадгаламж, зээл, төлбөр тооцооны, эсхүл хуульд заасны дагуу зөвшөөрөл, тусгай зөвшөөрөлтэй явуулах санхүүгийн бусад үйл ажиллагааг зөвшөөрөлгүйгээр, эсхүл хууль бусаар явуулсан бол хууль бусаар олсон хөрөнгө, орлогыг хурааж, учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг дөрвөн мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг дөчин мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

11.30 дугаар зүйл. Төлбөр тооцоог үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр гүйцэтгэх тухай хууль зөрчих

1. Банк, банк бус санхүүгийн байгууллагын мөнгөн хадгаламж, зээл, тэдгээртэй адилтгах аливаа үйлчилгээ, санхүүгийн үүсмэл хэрэгслэлтэй холбоотой байгуулах гэрээ, түүгээр хүлээх үүргийг гадаад валютаар илэрхийлж, гүйцэтгэлийг гадаад валютаар хангуулахаас бусад тохиолдолд:

1.1. бараа, ажил, үйлчилгээний үнийг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт зөвхөн үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр илэрхийлэх, түүгээр төлбөр тооцоог гүйцэтгэх үүргээ биелүүлээгүй;

1.2. Монголбанкны албан ёсны зөвшөөрөлгүйгээр гадаад валют, тооцооны нэгжээр үнэ тогтоосон, эсхүл төлбөр тооцоо гүйцэтгэсэн, эсхүл зарлан сурталчилсан бол тухайн үйл ажиллагаанаас олсон хөрөнгө, орлогыг хурааж хүнийг дөрвөн мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг дөчин мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2. Тусгай зөвшөөрөлтэй хуулийн этгээд зөрчлөө арилгах талаар эрх бүхий байгууллагаас тавьсан шаардлагыг хэрэгжүүлээгүй бол тусгайлан олгосон эрхийг хасаж хуулийн этгээдийг дөчин мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

АНХААРАХ АСУУДЛУУД

Орон нутагт тусгай зөвшөөрөлгүйгээр үйл ажиллагаа эрхэлж буй этгээдүүдийг бүртгэлжүүлэх чиглэлд хамтран ажиллах;

Тусгай зөвшөөрөлтэй этгээдүүдийг холбогдох хууль, журмын хэрэгжилтийг хангаж ажиллахад дэмжлэг үзүүлэх;

Зохицуулалтын салбарт мөрдөгдөж буй, эсхүл шинэчлэгдэн батлагдаж буй дүрэм журмын төсөлд санал өгөх;

Иргэд олон нийтэд үл хөдлөх хөрөнгө зуучлал болон ҮМҮЧЭТХЭАЭ–ийн үйл ажиллагааны талаар ерөнхий мэдлэг олгох чиглэлээр сургалт зохион байгуулах;

Зохицуулалттай этгээдүүдээс ирүүлбэл зохих тайлан мэдээг журамд заасан хугацаанд Хороонд тайлагнах чиглэлд дэмжлэг үзүүлэх.

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА.

51-262604
51-262607

Realestate@frc.mn

ҮХХЗҮЭЗГ-ЫН
Ахлах референт Э.НОРОВЦЭРЭН